

# REFERAT Handicaprådet 2018-2021 d. 01-12-2021

**Mødedato** Onsdag d. 01. december 2021 kl. 08:00

**Mødested** TEAM møde

**Mødedeltagere** Kristina Kongsted, Michael Mathiesen, Lene Lindberg (Fravær), Marlene Harpsøe (Fravær), Bente Borg Donkin, Katrine Kjørbo, Pernille Madsen, Jacob Svendsen, Kirsten Fazio, Karl Vilhelm Nielsen, Winnie Christensen, Sune Lundberg, Bente Slott, Niels Fiil Hildebrandt

**Indholdsfortegnelse**

|                                            |    |
|--------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden.....              | 3  |
| Høring: Besparelse budget 2022 - 2025..... | 4  |
| Eventuelt.....                             | 12 |

# Godkendelse af dagsorden

## Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2018-2021

### **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2018-2021 DEN 01-12-2021**

---

Dagsorden godkendt.

#### **Fraværende:**

Lene Lindberg

Marlene Harpsøe

# Høring: Besparelse budget 2022 - 2025

## Sagen afgøres i:

Handicaprådet 2018-2021

## Indledning

Formålet med denne sag, er at give mulighed for at Handicaprådet kan fremkomme med synspunkter og forslag til de forslag, som indgår i rammebesparelseskataloget, som økonomiudvalget skal behandle på et ekstraordinært møde den 7. december og byrådet den 20. december.

## Retsgrundlag

Styrelsesloven.

## Relation til vision og tværgående politikker

Budgetaftalen for 2022-2025.

## Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 11. oktober budgettet for 2022-2025, hvori der ligger en rammebesparelse på 14 mio. kr. i 2022 som stiger til 20,75 mio. kr. i 2023 og frem.

Budgetforligspartierne har aftalt, at rammebesparelsen skal udmøntes af Byrådet den 20. december 2021, og har i den forbindelse bedt om, at der udarbejdes et katalog med opgaver og aktiviteter, som ikke er lovbundne. Kataloget danner udgangspunkt for, hvorledes rammebesparelsen udmøntes.

## Økonomi/Personaleforhold

Der henvises til de vedlagte bilag.

## Kommunikation/Høring/Borgerinddragelse

Frist for indsendelse af bemærkninger er **mandag den 6. december kl. 12.00**

Tirsdag den 7. december afholdes ekstraordinært møde i Økonomiudvalget.

Onsdag den 8. december sendes Økonomiudvalgets anbefalinger til besparelser til relevante Råd med henblik på, at de kan afgive synspunkter og forslag.

Frist for indsendelse af bemærkninger er **fredag den 17. december kl. 10.00**

Mandag den 20. december kl 16.00 træffer byrådet endelig beslutning om besparelser.

## INDSTILLING

Center for Kultur, Erhverv, Politik og Organisation indstiller,

at Handicaprådet fremkommer med de eventuelle synspunkter og forslag, som rammebesparelseskataloget giver anledning til.

## **BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2018-2021 DEN 01-12-2021**

---

Handicaprådet ønsker at fastslå følgende over for byrådet.

Vi ser ind i en udvikling, der kort sagt vil gøre tilværelsen markant dårligere for Helsingørs svageste borgere. Vi taler om begyndende menneskelig ulykke, ensomhed og en forværret livssituation, hvis besparelserne nu og til næste år på sammenlagt 65 millioner kroner bliver til virkelighed.

Samtidig skubber Helsingør Kommune problemerne foran sig – de ansvarlige politikere tror måske at problemerne forsvinder, og at man kan spare sig til løsninger. Men virkelighed er, at Helsingør Kommune er ved at bygge en mur af sociale problemer foran sig. Det vil gå ud over de svageste borgere i Helsingør Kommune, hvad enten man lider af kroniske sygdomme, dårlig hørelse, synshandicap eller et bevægelseshandicap. Det samme gælder udviklingshæmmede, psykisk syge og autister. Parasporten's vilkår i Helsingør vil ligeledes blive alvorligt forringet, og Klub Liv og Motions succesfulde indsats med inklusion af personer med handicap i Helsingørs sportsklubber vil næppe kunne videreføres.

Kronisk og psykisk sygdom og forskellige fysiske og udviklingsmæssige handicap forsvinder ikke fra virkeligheden.

Handicaprådet understreger at

- merforbruget på budgettet på f.eks. det specialiserede socialområde ikke skyldes, at serviceniveauet i de seneste år er blevet forbedret. Der er heller ikke de seneste år taget en mængde nye initiativer på området. Tværtimod er der i de foregående år allerede gennemført en række alvorlige og mærkbare besparelser. Det samme gælder indsatsen overfor særligt sårbare børn og familier. Forklaringen på merforbruget er, at et øget antal borgere har brug for støtte, hjælp og vejledning - fra kronisk syge over autisme til psykiatriområdet. Der er tale om en landsdækkende tendens.
- der ifølge det vedtagne budget i det kommende år skal findes yderligere 44 millioner kroner i besparelser. Ved budgetvedtagelsen fremgik det, at et flertal af partierne bag budgettet forventer, at disse besparelser primært skal findes inden for det specialiserede socialområde.
- det anerkendes, at det ikke lykkedes at få afsat yderligere midler til det specialiserede socialområde økonomi forhandlingerne mellem Kommunernes Landsforening og regeringen.

Handicaprådet finder det urimeligt og i modstrid med det danske velfærdssamfunds

grundprincipper, at borgere med handicap som f.eks. kronisk sygdom, senhjerneskade, Downs Syndrom eller autisme, af det politiske flertal nu er udpeget til at være den gruppe, der i foråret skal bære udgifterne til andre borgere, der uforskyldt har behov for hjælp og støtte til at komme godt gennem livet og mestre det på den bedst mulige måde.

Handicaprådet skal derfor på det kraftigste advare imod at gennemføre besparelser, der rammer de udsatte borgergrupper i denne sparerunde såvel som i den kommende runde i foråret.

Rådet henviser i den forbindelse til tidligere afgivne detaljeret høringssvar forud for vedtagelsen af budgettet. Tidligere Høringssvar af den 04.06.2020 og høringssvar af den 06.10.2021. Begge høringssvar er noteret sidst i dette referat.

Handicaprådet opfordrer derfor det politiske flertal til at genoverveje konsekvenserne af de vidtgående politiske beslutninger herunder overveje alternative finansieringsmuligheder som f.eks. en mindre skattestigning. Handicaprådet tror på, at flertallet af Helsingørs borgere vil have forståelse for at bevare og forsvare de grundlæggende principper i vores velfærdssamfund.

#### **Handicaprådets høringssvar af den 06.10.2021:**

##### **Beslutninger Handicaprådet 2018-2021 den 06-10-2021**

02. Høring: 2. behandling af budget 2022-2025

Handicaprådet noterer med beklagelse, at budgetforliget for 2022 – 2025 vil indebære en større men ikke nærmere præciseret tocifret millionbesparelse på det specialiserede socialområde.

Handicaprådet fremhæver, at de økonomiske udfordringer inden for området ikke skyldes forbedringer i områdets generelle serviceniveau og kvalitetsstandarder.

Årsagerne skal primært findes i det øgede antal borgere, der falder ind under det specialiserede socialområde.

Handicaprådet finder det endvidere uhensigtsmæssigt og usædvanligt, at skulle afgive høringssvar til budgettet i en situation, hvor det politiske forlig ikke indeholder en konkret udmøntning af de forringelser af serviceniveauet, som er i vente for de svageste borgergrupper i Helsingør Kommune. I den forbindelse forekommer det usædvanligt, at det nuværende byråd overlader denne meget vanskelige opgave til det kommende byråd i stedet for selv at træffe beslutningerne.

Handicaprådet er tilfreds med, at relevante organisationer, råd og samarbejdspartnere vil blive inddraget i processen, men fastslår, at der fortsat er tale om beslutninger, der naturligvis skal træffes af de ansvarlige politikere i Helsingør Byråd.

Handicaprådet er enig i behovet for, at der laves en samlet plan for udvikling og udbygning af de sociale botilbud i Helsingør Kommune.

Angående planen om en mulig samling af Kronborghus og Kronborgsund i forbindelse med udbygningen henviser rådet til det tidligere afgivne høringssvar fra rådets møde

tirsdag den 8. juni 2021. I høringssvaret påpeger rådet blandt andet, at

- Helsingør ikke skal tilbage til tidligere tiders store institutioner uden mulighed for inklusion.
- Det er vigtigt, at der i givet fald holdes fast i opdeling af personalet på de enkelte afdelinger, for at tilgodese beboernes behov for små og kendte personalegrupper.
- At det er vigtigt, at borgere og pårørende inddrages i processen så tidligt som muligt, og at SSI's ledelse står i spidsen for denne proces.

Handicaprådet ser med meget stor tilfredshed på vedtagelsen om at oprette en pårørendevejlederfunktion på det specialiserede børne- og voksenområde. Behovet for hjælp og vejledning til de pårørende med nære familiemedlemmer i denne gruppe er stort. Erfaringer fra andre kommuner viser, at kontakt med en vejleder letter belastningen for de pårørende og giver et bedre sagsforløb. Indsatsen betyder ligeledes, at færre pårørende selv ender med belastningsrelaterede sygdomsmeldinger eller tab af job.

Handicaprådet er enige i behovet for et værested for unge voksne med udviklingshæmning. Et sådant sted vil kunne forebygge ensomhed og isolation i denne gruppe og være med til at forbedre de unges livskvalitet. At etablere sociale relationer i ungdomsårene er en god basis for at videre liv med kontakt ud i samfundet og væk fra den isolation, som mange desværre havner i.

Handicaprådet påpeger dog, at denne type tilbud ikke egner sig til at være for en kortere årrække

Ligeledes støtter vi den forebyggende indsats over for udsatte gravide og deres børn. Al forskning viser, at en tidlig indsats lønner sig både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

I forhold til beskæftigelsesindsatsen savner Handicaprådet nye veje til at få mennesker med psykiatriske lidelser i arbejde. Her vil vi pege på den IPS-model (Individuelt Planlagt job med Støtte), som med stor succes bruges i flere kommuner, bl.a. vores nabokommune Hillerød. Her samarbejder kommunens beskæftigelsescenter tæt med medarbejdere på Psykiatrisk Center Nordsjælland om fælles borgere, som allerede under indlæggelsen får starter i forløb. Det er en gruppe borgere, som har brug for en ekstra indsats, og som hvis de ikke får det ofte ender i offentlig forsørgelse.

#### **Handicaprådets høringssvar af den 04.06.2020:**

02. Beslutning: Budgetforslag 2021-2024 Social- og Beskæftigelsesudvalget

#### **Beslutninger Handicaprådet 2018-2021 den 04-06-2020**

Handicaprådet opfordrer til, at de fremsatte spareforslag ikke gennemføres.

Begrundelse:

Indledningsvis skal Handicaprådet bemærke følgende:

Handicaprådet skal beklage den meget korte høringsfrist. Forholdene giver ikke mulighed for at gå dybere ned i fordele og ulemper ved de fremsatte forslag. Den manglende mulighed for at stille opklarende spørgsmål medfører ligeledes risiko for, at der forekommer fejl og misforståelser i høringssvaret.

Handicaprådet savner under de enkelte forslag vurderinger af de konkrete konsekvenser for de borgere, der bliver ramt af de foreslåede besparelser. Der savnes ligeledes vurderinger af, om besparelser gennemført i dag, vil kunne medføre øgede udgifter på området i fremtiden.

Det er et erklæret mål for det danske samfund, at borgere med psykisk udviklingshæmning og fysiske handicap i størst muligt omfang skal kompenseres for de uforskyldte handicap og samtidig på alle niveauer og i alle samfundsaspekter skal inkluderes i det såkaldte normalsamfund. Dette er ligeledes hovedmålet i FN's Handicapkonvention, som Danmark har ratificeret i 2009.

Dette er endvidere præciseret af Byrådet i forbindelse med vedtagelsen af Helsingør Kommunes Handicappolitik. Heri hedder det, at "borgere med en midlertidig eller varig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som afføder et behov for tilpasning og compensation, skal kunne fungere på lige fod med andre borgere i en tilsvarende livssituation". Langt hovedparten af de foreslåede besparelser vil have den stik modsatte effekt, og vil i særlig grad ramme den gruppe borgere, der ikke har familie eller pårørende med store ressourcer.

Her følger en vurdering af konsekvenserne ved nogle af de foreslåede besparelser:

### **Prioriteringskatalog pf718-001**

Værestedet LIV benyttes af mellem 20 og 80 på åbningsdagene.

Hvis Værestedet LIV beskæres til kun at have åbent en dag om ugen, vil den allersvageste gruppe af borgere med psykisk udviklingshæmning blive isoleret yderligere i deres fritid uden kontakt til andre end en lille kreds af medborgere på botilbud og i beskæftigelsestilbud.

For de borgere, der bor i botilbud, bliver deres omgangskreds reduceret, og de vil få mindre adgang til aktiviteter om aftenen.

For de borgere, som bor for sig selv, kan der være risiko for øgede ensomhedsproblematikker og som følge heraf ekstra pres på fx socialpædagogisk støtte (§ 85) og på behandlingspsykiatrien.

Borgerne vil ikke længere få mulighed for at deltage i fysiske aktiviteter som Zumbadans, boccia og floorball, der netop afvikles i tæt forbindelse med Værestedet.

Disse aktiviteter kan ikke udføres i de almindelige idrætsklubber i kommunen, som Klub Liv og Motion ellers samarbejder med.

Mulighederne for at deltage i de meget populære musik-aktiviteter, som kommunen ellers ynder at profilere sig med ved f.eks. Special Olympics ophører ligeledes.

Resultatet bliver isolerede og ensomme borgere uden ordentlig kontakt og fælles positive oplevelser med ligesindede – tilbage er ensomheden og tilværelsen foran tv-

skærme og computerspil, hvis borgerne magter det og har fornøjelse af det. Det er også et erklæret mål for kommunen at fremme lighed i sundhed. Gruppen inden for området Center for Særlig Social Indsats er en særlig sårbar gruppe i den sammenhængen.

#### **Prioriteringskatalog pf718-002**

Reduktion af ansatte på CABAS dagtilbud vil jævnføre bemærkningerne i prioriteringskataloget medføre færre hænder til at løfte opgaven med at tilbyde aktiviteter til borgerne i §104 tilbuddet Nygård, og aktivitetspaletten vil derfor reduceres.

#### **Prioriteringskatalog pf718-002 Reduktion af VU-midler.**

Handicaprådet er bekymrede for, at en reduktion af muligheden for at få et målrettet fagligt forløb for at kunne opnå en krævet karakter til en ungdomsuddannelse igen vil ramme de mest sårbare hårdest. Disse unge kan ofte klarer sig godt ved at have et praktikforløb kombineret med den faglige opkvalificering i et fag, og vi er bekymrede for et større frafald i denne gruppe.

#### **Prioriteringskatalog pf718-004 Reduktion af personaleressourcer på Botilbuddet Valhalla.**

På dette tilbud bor nogle af de mest sårbare og udsatte borgere i kommunen. Disse borgere har et bredt støttebehov som forudsætter tæt kontakt til medarbejdere. Desuden har borgerne brug for de sociale aktiviteter, som Fælleshuset danner rammen om, og som ikke kan fungere uden medarbejdere. Det vil derfor ramme hårdt, hvis denne mulighed forringes.

#### **Prioriteringskatalog pf718-005 Nedlæggelse af lærerstilling i Helsingung.**

Helsingung har med succes hjulpet unge mennesker med at komme ud af deres rusmiddelafhængighed og videre i uddannelse, netop fordi de unge har haft muligheden for at tage deres afgangseksamen som en del af deres forløb i Helsingung. Disse unge har brug for en anden type undervisning end Folkeskolen har kunnet tilbyde, og Handicaprådet frygter derfor at en nedlæggelse af denne undervisning kan gøre det endnu sværere for disse unge at komme videre i en ungdomsuddannelse. Herved risikerer de at have bruge for endnu længerevarende støttebehov og få sværere ved at komme videre med uddannelse og arbejde.

#### **Prioriteringskatalog pf718-006 Lukning af Vinkeldammen.**

Lukning af Vinkeldammen vil efter Handicaprådets vurdering have meget store negative konsekvenser for målgruppen. Disse borgere bor oftest alene og kæmper med manglende sociale netværk og deraf følgende store ensomhedsproblemer. Vinkeldammens tilbud giver mulighed for at mødes med andre på egne betingelser, men med støtte fra medarbejdere. Denne målgruppe har oftest svært ved selv at tage initiativ til at opsøge sociale fællesskaber, så en lukning vil medføre større isolation og dermed større risiko for indlæggelser og stærkt forringet livskvalitet. Aktiviteterne på Vinkeldammen kan efter vores mening ikke erstattes af en rådgivningscafe eller gruppebaserede tilbud. Disse tilbud kan være et godt supplement, men dækker ikke samme behov.

#### **Prioriteringskatalog pf718-007 Afskaffelse af faste medarbejdere på Tegllhuset.**

Handicaprådet kan ikke anbefale afskaffelse af faste nattevagter på Tegllhuset. Disse nattevagter er en vigtig del af det resocialiseringsarbejde, der foregår i Tegllhuset. Tegllhuset arbejder målrettet på at ruste beboerne til at klare en dagligdag selv og komme videre i egen bolig med et velfungerende liv og dagligdag. Beboerne har brug for intensiv medarbejderkontakt for at kunne strukturere deres hverdag og få en dagsrytme som muliggør fremtidig uddannelse/arbejde. De har mange støttende og vejledende samtaler og har brug for at spejle sig i medarbejderne i forhold til at kunne et leve et almindeligt liv. Der arbejdes med et klart recoveryperspektiv - et arbejde der kræver tæt kontakt mellem medarbejdere og beboere. Metoden er ressourcekrævende i forhold til personale, men har en stor succesrate set i forhold til beboernes mulighed for at komme sig og klare sig selv på længere sigt. Nattevagterne udfylder en vigtig funktion ved at hjælpe med struktur og støtte om natten. Der er ofte beboere som har brug for samtaler om natten, fordi de føler sig angste eller ensomme, når deres sociale kontakter uden for Tegllhuset sover. Desuden er der brug for personale for at forebygge eventuelle konflikter mellem beboere, der har det svært. Da det ikke er en mulighed at fjerne nattevagterne, skal ressourcerne tages fra dag- og aftenvagternes timer. Hermed forringes muligheden for at arbejde med beboerne kraftigt. Handicaprådet kan også frygte flere indlæggelser, hvis de samlede ressourcer forringes.

#### **Prioriteringskatalog pf718-008 Reduktion af stillinger på Kronborghus og Kronborgsund**

Handicaprådet skal på det kraftigste fraråde dette. De to botilbud er i dag – efter længere tids problemer og indgreb fra Socialtilsynet – i dag på rette kurs. De foreslåede reduktioner vil betyde forøget risiko for, at en række af de forhold, som Socialtilsynet kritiserede og som kommunalbestyrelsen imødekom ved ekstra tilførsel af ressourcer for få år siden, igen vil opstå.

Det fremgår af høringsmaterialet at reduktion i personalet blandt andet længere ventetider for beboerne ved forflytninger og bleskifte, færre muligheder for at beboerne kan komme uden for bostederne og mindre nærvær og færre fællesaktiviteter.

#### **Prioriteringskatalog, pf718-010, pf718-011 og pf718-013**

Handicaprådet finder ikke, at det er et selvstændigt mål at flytte borgere i beskæftigelsestilbud og dagtilbud fra eksterne til interne leverandører. Målsætningen for disse tilbud er, at forholdene er tilpasset den enkelte borgers behov og ønsker. Udbyderen af tilbuddene er underordnet.

Samme betragtning gælder **pf718-013** der har som målsætning at reducere ekstern socialpædagogisk støtte til borgere.

#### **Prioriteringskatalog pf718-012 Servicereduktion ift midlertidig botilbud (SEL § 107)**

At en mindre omfattende foranstaltning skal være prøvet før der gives et tilbud om et botilbud er vi enige i. Dette forudsætter dog, at de foranstaltninger der er for borgere, som bor for sig selv eller med familie, er af en sådan karakter, at de reelt udgør en støtte, som muliggør at borgeren kan klare sig selv og have et liv med kvalitet efter eget

ønske. Vi kan være bekymrede for, at disse indsatser ikke er tilstrækkelige. Et midlertidigt botilbud giver en helhedsorienteret indsats med et recoveryperspektiv, som kan være svært at erstatte med mindre indsatser. Det vil på længere sigt betyde forringelser for den enkeltes mulighed for udvikling og en fastholdelse af borgeren i afhængighed af offentlig hjælp

Da Udsatterådet ikke har haft mulighed for at afgive høringssvar skal handicaprådet udtale sin store bekymring for konsekvenserne af de forslåede bortfald af driftstilskud og huslejefritagelse for Stubben jævnfør prioriteringskataloget pf718-015 og pf718-016

**Prioriteringskatalog pf714-001 Nedlæggelse af jobkonsulentstilling i Ungeenheden.**

Handicaprådet kan ikke støtte dette forslag. En vigtig forudsætning for at hjælpe unge mennesker videre i livet med uddannelse og arbejde er en tidlige og individuel indsats, og et tæt samarbejde med den unge. Dette arbejde kræver en intensiv - og i starten tidskrævende - kontakt med den enkelte, så der kan opbygges en frugtbar relation mellem den unge og medarbejderen. Jo hurtigere dette foregår jo bedre er chancen for at den unge på længere sigt kan klare sig selv. En besparelse på dette område vil ramme i forvejen sårbare unge hårdt.

**Ikke til stede:** Marlene Harpsøe, Katrine Kjærbo, Niels Fiil Hildebrandt

**Fraværende:**

Lene Lindberg

Marlene Harpsøe

Eventuelt

**Sagen afgøres i:**

Handicaprådet 2018-2021

**BESLUTNINGER HANDICAPRÅDET 2018-2021 DEN 01-12-2021**

---

Intet.

**Fraværende:**

Lene Lindberg

Marlene Harpsøe